

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Ardetoneket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt áron vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-ter 8
Telefon-szám 164

Felülső szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 650 korona, negyedévre 325 illér
Vidékre félévre 8 korona
Egyes szám ára 6 fillár

Mint a mécsek

ugy pislákolnak az utcákon is, meg a lakásokban a gázlámpák. Az asztal körül ülök, csak úgy vakoskodnak a fényes gazvilágítás mellett. Valósággal kinszenvedés, milyen rossz a lakások világítása. A gázzal világított műhelyek munkásai meg éppenséggel képtelenek emellett a világítás mellett dolgozni.

Ha a lakások és műhelyek világítása rossz, akkor a közvilágításra egyenesen rá lehet mondani, hogy botrányos. Nem is láng ég a lámpákban, hanem csak parázlik valami. Éppen annyit ér, mintha egyáltalán nem világítanak az utcákat. Legfeljebb látja az ember, hogy hol, merre van egy lámpa.

Hogy mi az oka ennek, nem tudjuk, csak látjuk, hogy botrányosan rossz gázt kap a közönség és már-már ott tartunk, hogy a gázvilágításos lakások lakói visszasírják a petróleumvilágítást. Azzal legalább, ha az embernek sikerül a boltostól egy-egy féllitert kikönyörögni, kap az ember valami féle világítást, de a gázzal egy pár nap óta lehetetlen a helyzet. Egyszer nem világítják az utcákat, mert nem gyújtják meg az utcákon a lámpákat, egyszer meg fölgyújtják a lámpákat, de az égő lámpa mellett is sötétségbe merül utca és lakás. Az az egy bizonyos, hogy türelmes nép a bajai. Ha a hátán táncolnak, akkor is azt mondja, hogy csiklandozzák. Vessen már véget türelmének a hatóság és álljon a gázgyár elé. Követelje, hogy ne csak egyoldalúan magyarázza azt a fene rossz szerződést. Követelje már egyszer a gázgyárat, hogy ne csak a pénzt, meg a hasznot vágja zsebre, hanem nyújtson valami el fogadható is a publikum pénzéért.

Általános offenzíva az orosz front ellen?

London, november 14

A központi hatalmak támadására készülnek Oroszország ellen. Németországban, úgy látszik a vezető gondolat az orosz birodalom fegyveres erejének teljes megbénítása lesz. A közeljövőben el lehetünk készülvé egy nagyarányú általános német offenzívára az orosz fronton. Dünaburgtól Csernovicig és Dornavatraig nagy mozgalom észlelhető ellenségeink csapattestjeinél. Míg a román harc vonal nem vonta magához az orosz tartalékokat, addig erre gondolni sem lehetett. Az oroszoknak ugyanis módjukban volt a német csapatmozgalmakat hasonlókkal ellensúlyozni, míg most nem tudjuk, hogy mennyire terjed ki Oroszország felkészültsége.

A két hatalom tehát másodszor is meg fog egymással mérkőzni ebben a háborúban. Nem szabad elfelejteni, hogy az első mérkőzés azért alakult ki kedvezőbben a központi hatalmak részére, mert mi nyugaton még nem voltunk készen és nem támogathattuk kellő erővel orosz szövetségeseinket. Reméljük, hogy másodszor nem bírják legázolni Oroszországot és nem bírják szövetségeseink kezéből kicsavarni a fegyvert.

Egyenetlenség az oroszok és franciák között

Szófia nov. 14.

Nyugat Macedóniában szerb és francia csapatokkal együtt harcolnak orosz katonák is. Az oroszoknak azt mondták, hogy bolgárok ellen nem kell harcolniuk. Orosz foglyok beszéltek, hogy az orosz csapatoknál nagy az elégedetlenség azért, — hogy bolgárok ellen

vitték, valamint azért is, hogy az angol és francia tisztek henegeve viselkednek az oroszokkal szemben. Egy egész orosz ezred megtagadta az engedelmességet, mire az ezredet Serrail lefegyverezte. Az orosz parancsnok e miatt hevesen tiltakozott.

Felrobbant orosz hajó

Koppenhága, nov. 14.

Koppenhágába érkezett orosz újságok közlik az orosz admirális hivatalos jelentését, amely szerint okt. 20-án reggel egy orosz sorhajó az olajtartályban tűz támadt. A tűz gyorsan terjedt és a lángok hőkaptak a munició raktárba, minélfogva a hajó felrobbant és elsüllyedt. Több tiszte és 145 ember a vízbe fullt, hatvan ember pedig égési sebekbe. A hajót Szabasztopol előtt érte a katasztrófa.

Görögország és az antant.

Athén nov. 14.

Az antant most legújabbban azzal a követeléssel lépett fel, hogy adja át Görögország az antantnak hegyi tüzérségét, az összes Manlicher fegyvereit és engedje

át a larisnai vasutait. A görög kormány azzal az indoklással, hogy ez egyenesen ellenkeznék a semlegességgel, az antant követelését megtagadta.

Elégedetlenség Lemberg miatt

Pétervár, nov. 14.

A Rjecs hosszabb cikkben ír arról, hogy a galíciai hadműveletek teljesen szünetelnek. Az orosz hadvezetőség végleg lemondott Lemberg meghódításáról, amely körülmény nagy visszatetszést keltett az orosz közvéleménynél.

Elutaztak az osztrák miniszterek.

Budapest, nov. 14.

Az osztrák földművelésügyi és belügyminiszter elutaztak Budapestről. Az osztrák kormánytársiak közlélmelési és egyéb aktuális kérdésekben tárgyaltak. Eredményre azonban nem jutottak, mert Tisza miniszterelnök nem vett részt a tanácskozásban.

Bukarest veszélyben van.

Genf, nov. 14.

Viddin és Cernavoda között Mackensen birtokában van minden támaszpont. Ő képes lesz pontonokon szállítani csapatokat, ott, ahol a legkevésbé várják. Hogy Bukarestbe menjen, ahhoz nem szükséges, hogy a legfrekvenciáltabb vasuti vonalat használja, amelyet a legjobban és a legéberebben őriznek. Minden ut jó, hogy a gazdag román síkságra jusson és Craiova bizony meg fogja nyitni az utat Bukarest fele.

A Macedon frontnál

Szófia, nov. 14.

A bulgár vezérkar főnöke kijelentette, hogy Monastir előtt és a Csemánál újabb heves harcok várhatók.

Egységes várospolitiká.

Az okok kutatása nélkül alapítsuk meg a következőket: Bajának, hogy városfejlesztési munkája sikeres lehessen, két irányban kell dolgoznia. Azt a munkát, amely itthon vár elvégzésre, a legapróbb részletekig ismerjük. Az alkotások sorrendjét, a megvalósítások módját, a közélet hangját és sok egyebet illetően eltérőek lehetnek a vélemények. A tekintetben, azonban, hogy olyan idők köszönjenek reánk, amelyekben minden kínálkozó alkalmat verejtékes munkával kell gyümölcsözővé tenni a város javára, nem lehet nézeteltérés. Nem volt kor, amelyben mulasztás, tapasztalatlanság, tudatlanság, sőt tapintatlanság is jobban bosszulta volna meg magát, mint ma és az eljövendő években.

Tudjuk, hogy rég ígért és régen szükséges alkotások értek meg elődázhatatlanul a megvalósításra. Az idők új intézmények egészségös ideáit vetik felszínre, a haladást, városok versenyét Baja sem nézheti összetett kezekkel. A fejlődés útját csak akkor taphatjuk, ha az anyagi erők hiánya biztos járásunknak nem emel gátat. Ép azért a legnagyobb gonddal kell föl kutatni a város új jövedelmi forrásait. Tekintettel azonban arra, hogy a polgárság teherviselési képességének a betárához közeledik, olyan intézmények létesítésére, amelyek jövedelmének fokozásával (s más közvetett módon kell alapot teremteni.

Kétségtelen, hogy financiai dolgokban találkozunk Baján a legnagyobb tájékozatlansággal, bizonytalansággal, tervszerűtlenséggel. Ezen az áldatlan helyzetet változtatni kell. Meg kell állapítani a városfejlesztés fő irányelveit, hogy semmi se történjék fölöslegesen és tervszerűtllenül.

Szóval: ha alkotni akarunk bőségesen vár reánk itthon is munka. Emellett azonban még egy nagy föladdal kell meg bízköznünk, anélkül, hogy sérteni, vagy lekicsinyelni vagy csak mellőzöttet akarunk bármely más vidéki város érdekeit, vagy aspirációit. Baja kedvező földrajzi helyzetére kell frányítani az országos figyelmet Ennek a cikknek keretei nem engedik meg a részletezést

Hogy senkit meg ne téveszsenek e sorok: nem reklámról van szó. Ellenkezőleg: bizonyos tévhitekkel kell eloszlatni. Ebben segédkezni kell mindenkinek. És ha ez sikerült, föl kell térni a város előnyös fekvését. Lehe-

tetlen, hogy meg ne értsék mindenütt, ami kiáltó tanulsága ennek a véres háborúnak is. A nemzetnek tessz szolgálattal, aki segít bennünket abban a fűrdéságes, küzdelmekkel teljes és gondokat okozó itthoni munkánkban, amelynek célja Bajából virágzó várost teremteni

H I R E K.

A város birkái

A városi közüzemnek van a kilátásban levő krumplicja, sava nyu káposztája és egyebe mellett egy nagy farka birkája is.

Most körülbelül négyszáz birkája van a városnak. Ez a négyszáz birka most meglehetősen szép vagyont reprezentál, kell tehát erre vagyona vigyázni, nehogy elkallódjon. A birkák legnagyobb része ma még nincsen olyan állapotban, hogy azokat le lehetne vágni és közfogyasztásra bocsítani, mert most aligha volna az jövedelmező üzlet. A birkákat át kell teleltetni, hogy aztán tavaszra közfogyasztásra lehessen azokat átengedni. De a mostani állapotban nem volna tanácsos a birkákat levágni. De nem volna tanácsos azokat otthon tartani telelőre. A leghelyesebb volna a birkákat hozzáértőkhez telelőre adni. Ha nem tesszük, még keserves drága tanulság származhatik belőle.

— **Orvosi hír.** Dr. Scheiber Leó orvos, aki a háretőren súlyos sérülést szenvedett, hosszabb tartózkodásra Bajára érkezett.

— **Üres lakások.** A november hó elseje keserves csatlódást hozott sok házigazdának. A városban több lakás üresen maradt, nem akadt bérlőjük. A dolognak az a magyarázata, hogy az augusztusi negyedben több házigazda felemelte a lakbért, amire a bérlő felmondással válaszott és a legtöbben elősőbb, szerényebb lakásokba költöztek. A megdrágított lakásoknak november elsejére nem akadt lakójuk. Ez az eljárás azután jobban fog használni, mint mindenféle ár maximálás.

— **Kiírták a pályázatot** a december havi tisztújításra. A polgármester a város közönsége nevében meghirdeti a polgármesteri, a főjegyzői, ügyészi, összes tanácsnoki és egyéb állásokra a pályázatot. A december havi tisztújítás persze nem fog meglepetéseket hozni. Mindenki megmarad a régi állásában. Gardalics Lajos közigazgatási iktató tudvalevőleg nyugdíjba ment. Az ő állására még nincsen meghirdetve a pályázat.

Egy bajai leány sikere.

Az Érdekes Ujság legutóbbi számának kézimunka pályázatánál bajai névvel is találkozunk. Bakonyi Margit, Bakonyi Ferenc nyomdai szedő leányának a művészi és ízlésesen megrajzolt pompás pályázati műre az egész város közönségénél általános feltevést keltett és nagy tetszést aratott.

— **Kalandos hajlamú leány.** A bajai rendőrségtől átkísértek tegnap egy 17 esztendősvév sváb leányt a bírósághoz. Ez a leány — amint annak idején megirtuk — végig lopta Vaskúttól Bajáig az egész határt. A leány a múlt esztendőben valami lopás miatt el volt zárva négy hónapra. Amikor kiszabadult a fogházból, lement Topolyán és be állott egy kőbor cigánykaravánhoz és azokkal járta az országot fészektendeig. Majd ott hagyta a cigányokat, önállósítva magát és önállóan lopott mindaddig, amíg kézre nem került.

— **Tíz deka kávé egy évre.** Jaj a kávé kedvelőknek! Ném lesz mivel megfesteni a izot, a tejet feketére, barnára. Ugyanis a kávéközpont köriratban közli, hogy oly minimális kávékészlettel rendelkezik, de az ország részére várható behozatal is olyan kis arányú, hogy egész évre számítottam csak fejenként legfeljebb tíz deka gramm kávé juthat. Így tehát a Kávéközpont a legnagyobb taksarékosságra int. Csak ünnepi alkalmakkor engedhetjük meg magunknak a kávé ivást. Vagy pedig vissza kell térnünk a régi jó idők szokásaira. Készíteni kell magyar alföldi kávé, a melyet régi idők asszonyai: a jó nagy mamák ittak: árpakávé. Sok házuál már be is van vezetve ez a régmód kávé, amely végeredményében ha nem is oly tetszetős a szemnek, ha nem is hat ígatólag az idegekre, de mindenesetre táplálék értékkel bír és egészségesebb.

— **Trilby.** Vajjon van-e olyan színháza járó ember, aki ne emlékezne Trilbyre. A múlt évek legnagyobb színházi sikere emléke fűződik ehhez a rendkívül különös és értékes színházi, amely az egész világot meghódította és annak idején nálunk a Vigszínházban is országos sikert aratott. Meg vagyunk győződve, hogy e szenzációs szindarab vonzereje még ma is meg van és az Uránia nézőtere, mely november 18-án szombaton és 19-én vasárnap mutatja be e nagy amerikai szenzációt, telve lesz figyelő és várakozó közönséggel. És a közönség nem fog csalódnai. Az új Trilby teljesen egyenértékű alkotás a színművel, sőt tekintet-

tel a mozi fejlettebb technikájára, messze fölülte áll a színház technikájának úgy minden bizonnyal tökéletesebb, mint a szindarab. Trilby szerepét Clara Kimball Jung játssza, kinek a szereplésével világra szóló sikerre van s meg vagyunk győződve, Baján is meg fogja nyerni a közönség kegyét s így Trilby a mozi kedvelő közönségnek egyik legmaradandóbb emléküvel dára lesz.

— **A boráranak maximumát** kérte valaki névtelen levélben a javadalmi hivatal vezetőjétől. Ez a kérés kissé naiv, mert ez a javadalmi hivatal vezetőjének nincsen módjában tetjesíteni.

— **Ujvidék pótdója csökkent.** Ujvidék törvényhatósági bizottsága tegnap tartott közgyűlésén tárgyalta a város jövő évi költségvetését. Általános örömet keltett Ujvidéken, hogy ezen nehéz időkben nemcsak, hogy emelni nem kellett a városi pótdót, hanem azt 10 százalékkal csökkentették. Ujvidéken tehát az eddigi 88 százalékos pótdó helyett 1917-ben csak 78 százalékos pótdót fognak fizetni.

— **Öngyilkos szökött katoná.** Egy szökött katoná öngyilkosságáról ad hírt telefonon ujvidéki tudósítónak. A bulkessi csendőrség jelentette ma Ujvidékre, hogy Schäffer János, többszörösen megszőkött katoná ma Bulkessi állomáson a vasuti sínekre fektet s a vonat testét ketté vágta. Schäffer János több ízben szökött már meg a katonaságtól. Hasztalan fogta el a csendőrség ismét csak visszacsott régi bűnébe. Ez a körülmény és a büntetésétl való félelem okozhatta a csendőrség véleménye szerint, hogy öngyilkoságot követett el.

— **A papírák újabb emelkedése.** Az osztrák-magyar monarchia papírgyárai újabb meglepetéssel szolgáltak a könnynyomdászoknak és papírkereskedőknek. Október 18 tól 25 százalékkal felemelték a papírákat. A háboru kitörése óta a papírák immár 400 százalékkal emelkedtek. A nyomdászok és papírkereskedők a lehetetlen uszorával szemben teljesen tehetetlenek.

— **Rum és likőr készítése** házilag 50—100 százaléka meg takarítással jár ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-esszenciákkal otthon készítik a rumot és likőrt. Számítalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a leg egyszerűbb. Erdekoldóknek prospektust és használati utasítással díjaztanul szolgál Gyarmati Emil gyogyszerész. Bármely esszenciának 1 üveg ára 70 fillér.

Tribby

A párisi Quartier. Latin pszézésnek és bohémiajának a legfontosabb szimfóniája! Ez a film, amely technikát egészen új állomásrai felé viszi és képzeletvilágunkat ezeken az állomásokon egy nem sejtett gyönyörűség nektárjaival kínálja meg!

Bemutatva:

Szombaton és Vasárnap

AZURANIÁ-BAN

Bende Imre-utca 7. szám alatt fekvő házam 1917. május 1-től kiadó, esetleg eladó. Dr. Klénáncz György ügyvéd. Munkács M.-utca 1.

ELADÓ

2 hektóliter 1906. és 1905-ik évből való hegyi fehér őbor
Szent Antal-utca 85. sz.

Szeretetadományokat kér a
Hadszegélyző Hivatal átvétel kölönltménye IV Váci utca 38.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
PODOR KÁROLY.

Szédőszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomtatott a „Corvin”-könyvnyomda
gyorsnyomtatású Bajai Művészeti-nyomda

HIRDETMÉNY.

A BAJAI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLET

közhirre teszi, hogy az egyleti
alapszabályok értelmében a

NEGYVENHARMADIK ÚJ ÉVTÁRSULATOT MEGALAKITJA.

Az előjegyzés folyó évi december hó 1-én
veszi kezdetét, mely alkalommal alapítási díj
fejében minden törzsbetét után **4 korona**
fizetendő. Az alapszabályok szerint a be-
fizetés hetenkint **1 koronával** 1917 évi
január hó 1-től történik.

Együttal jelentjük, hogy az 1911-ik évtár-
sulat törzsbetétek végelszámolás alá kerül-
nek és az érdekelt tagok a zárszámadás el-
készítése és megbirálása után 1917. évi
március 1-től kezdve kielégítettnek.

Az előjegyzések a Fő-téren levő egyleti ház
hivatali helyiségében eszközöltetnek.

Baján, 1916. évi november hónap.

Az igazgatóság nevében:

Fried Samu,
vezértitkár.

Szász Ottó,
aligazgató.

Butor-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséggel tudatni,
hogy a Bajavidéki Takarékpénztár épületéből áthelyeztem
butorüzletemet saját házamba **Attila-utca 8.
szám** alá.

Egyben tudtom a t. közönséggel, hogy butortermei-
met kibővítettem és dús választékos raktárainon lévő mű-
butoraimat, az általános drágaság dacára, igen mérsékelt
árakban árusítom.

Nagybecsű vevőim további bizalmát kérve vagyok
kiváló tisztelettel

Haas Miksa

Csakis: Attila-utca 8. szám.

382/1917 végr. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírói kiküldött ezen-
nel közhirre teszi, hogy a bajai
kir. járásbírósnak 1916. évi
Pk. 1045/23 számú végzése kö-
vetkeztében özv. Herefeld Ja-
kabné sz. Weidinger Johanna
hagyatéki ügyben, összesen 267
leltártétel alatt foglalt **hagya-
ték! ingó vagyontárgyát**
(u. m. gyémánttal díszített ék-
szert, butort, szőnyeget, wert-
heim szekrényt, gázlanpákat,
órákat, vázákat, függönyöket,
lisztet, befűtőt, zsírt, szappant,
konyhaberendezést, evőszközö-
ket, élelmiszereket, fehérnemű-
eket, felső ruhaneműket stb.)
Baján, az Arany János-utca 1 sz.
házban, **1916 évi november
hó 16-án délelőtt fél 9
órákor** nyilvános árverésen
készpénzfizetés mellett, a leg-
többet ígérőnek, minden szava-
tosság nélkül el fog adni.

A póthagyatéki leltárban fel-
sorolt ingóságoknak csak az a
menyisége kerül árverés alá,
amit az érdekeltek egyetértőleg
kijelölnek.

Az árverés alá kerülő tárgyak
jegyzéke alulírott kiküldöttnél
megtekinthető.

Baja, 1916. október hó 23-án.

Frank Mihály

kir. telekkönyvvezető.
az árverés foganatosításával
megbízott bírói kiküldött

HIRDETÉSEK

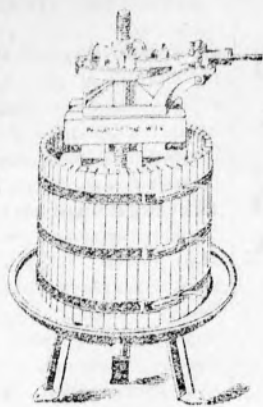
H jutányos áron
FELVÉTEKNEK.

BAJAI KERESKEDELMÉs IPARBANK

(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkél: **1.600,000** korona.

Elfogad TAKARÉKBETÉTEKET. Leszámitol ezidő-
szerint is VÁLTÓKAT. Engedélyez JELZÁLOGKÖL-
CSÖNÖKET. Vesz és elad ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS
PÉNZNEMEKET. Előleget ad ÁRUKRA ÉS ÉRTÉK-
PAPIROKRA. Triesti Általános Biztosító Társaság.
(Assicurazioni Generali) főügynöksége. **Átvesz tűz-, jég-, élet, bető-
résees lopás és baleset elleni biztosításokat.**

Árjegyzék ingyen.

Képviselek kerestetnek.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult

Szőllő- és gyümölcs-örlöök szűrőberendezések.

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különleges gyártás sajtók, borászati, készülékek számára.

Etető és itató Vályukat

Kütfedőlapokat
Sirkergeteket
Vasbetonból

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cement-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörgőhurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyíti a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni

„ATLAS“

ASBEST CEMENTPALA

versenyen kívül legkitűnőbb minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

Sürgőnycim:

Palatlas Budapest

Telefon:

179 - 60

„ATLAS“

Asbestcementpalagyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, Dorottya-u. 6/a. Gyár: Budafok.

Főelárusítóhely Baja **GRÜNHUT MIKSA BAJA.**

és környéke részére: Spitzer-féle téglá-, cementárú-, műkögyára.

Sürgőnycim: Grünhut, Baja.

Telefonszám: 111.

Elegáns levélpapírok.

Uri és női levélpapírok nyomással vagy anélkül csinos kivitelben és igen jutányos áron kapható a

Corvin- nyomdában.

VÉDJEGY **„MODIANO“**
CLUBSPECIALITÉ

**A LEGDRÁGABB
DE
A LEGJOBB!**

Ervesi tanácsra úgy akivéllyek mint a lipocokkák nyomatlanok, de mindenhol benne van van nyomással a védjegy és a gyári aláírás. J. B. Modiano